

over, om den Afstemningsmaade, der foreslaas, i sin Udførelse bliver heldig eller ikke. Men det er et Punkt, man kan vente tilstrækkelig behandlet i Udvalget.

I § 30 er der en Indskudssætning, som flere have ønsket skulde udgaa, og jeg er enig med dem deri. Det er den Sætning, hvorefter Ansættelsen skal være anbefalet af Biskoppen. Naar alle de, der skulde bruge Præsten og ere interesserede i, hvem det bliver, ere enige om, hvem de ville have, bør de have ham, uanset, om Biskoppen anbefaler ham eller ej.

Jeg kan slutte mig til, hvad det ærede Medlem fra Vonsild (Bramsen) udtalte om Brøken $\frac{1}{5}$ i § 31. Jeg kunde ogsaa ønske, at det blev $\frac{1}{10}$. Naar der er et virkelig nævneværdigt Antal, som viser alvorlig Villie til at yde de Ofre, der ere nødvendige for selv at lønne deres Præst, bør de ogsaa have Adgang til at faa ham. Man bør ikke fordrø et saa højt Tal, at det i mange Tilfælde vil være vanskeligt for dem at gennemføre deres Ønske. Det er dog en saa alvorlig Sag for dem, at de betænke sig to Gange, inden de gøre et saadant Skridt. Jeg kan godt finde mig i den Bestemmelse, at „saadan Ansættelse af en Andenpræst bør som Regel ikke finde Sted i det første Aar efter en ny Præsteansættelse i Pastoratet”. Men jeg maa stærkt betone Ordene „som Regel”. Under de Forhandlinger, der finde Sted, behøve de kirkelige Retninger ingenlunde at staa stærkt mod hinanden. Vi kunne ofte nu staa saaledes til hinanden, at vi anerkende hinandens fulde Berettigelse, og naar vi se, at f. Eks. Missionsfolkene ere stærkt interesserede i at faa en bestemt Mand til Præst, og de have indstillet ham, lægge vi os ikke paa tværs af deres Ønske, saa meget mere som mange af os staa i en Valgmenighed. Saaledes kunne vi godt forhandle om de Ting. Men naar saaledes enten den ene eller den anden af de kirkeligt vaagne Retninger indenfor Sognet har faaet sin Præst, skal der ogsaa være Plads for, at de andre samtidig kunne faa deres Ønske opfyldt. Men det kunde naturligvis ske — og derfor har jeg heller ikke noget imod, at det „som Regel” ikke finder Sted i det første Aar —, at det ikke var mere end en øjeblikkelig Bevægelse, og saa vilde det snart, naar de havde faaet deres Præst, vise sig, at de ikke vilde beholde ham, eller der vilde komme den Slags Rivninger, der ikke bør være indenfor en kirkelig Kommune. Men som Regel vil det kunne ske i god Forstaaelse, netop fordi Flertallet anerkender Mindretallets Ret. Jeg kunde endogsaa tænke mig, at man kunde støtte den

modsatte Sides Ønske, for at den kirkelige Betjening kunde blive saa tilfredsstillende som muligt for alle, der trænge til kirkelig Betjening, føle Savnet af den og længes efter den.

Derimod maa jeg bestemt fraraade Slutningen af § 31, hvorefter Forholdet mellem Sognepræsten og Andenpræsten „ordnes ved et af Biskoppen fastsat Regulativ”. Der maa efter min Mening føjes til: som godkendes af Ministeriet. Vi have haft det Tilfælde, at en Valgmenighed, som skulde have Regulativ ifølge Valgmenighedsloven, ikke har kunnet faa rimelige Kaar at arbejde under, fordi Biskoppen, som var den afgørende, satte sig mod det, og det endskønt Ministeriet havde tilkendegivet Biskoppen, at man fandt det, Valgmenigheden ønskede at gaa ind paa som mindste Maal, rimeligt og naturligt. Alligevel har man faaet Kaar, som ere mildest talt lidet tiltalende og paa tværs af Rimelighed og Ret. Derfor bør det i sidste Instans ikke være Biskoppen, der har Afgørelsen, men Ministeriet.

Hermed har jeg paapeget, hvilke Enkeltheder i Lovforslaget der efter min Mening burde ændres og i hvilken Retning. Jeg skal saa endnu kun gentage, at jeg ser med Tryghed denne Sag lagt i den nuværende Ministers Haand, man kan strides om mange forskellige Ting, ogsaa, som det her er sket, om, hvorvidt de to Kirkeministre, den tidligere med den store Indflydelse paa vor kirkelige Lovgivning, det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), og den nuværende, have samme Anskuelse. Jeg skal ikke blande mig i den Strid, det interesserer mig grumme lidt i det hele at befatte mig med det, allermindst, naar det maaske gøres for at sætte Splid om de foreliggende Forslag eller hemme deres Fremgang. Hvad det kommer an paa, er, at de to Mænd for Tiden ere enige om det, der ligger for i Forslags Form, saa bør det os andre at lægge Kræfterne sammen for at faa Forslagene saa gode som muligt, saa at Livets Krav, saaledes som det findes indenfor vor Folkekirke i de forskellige kirkelige Retninger, saa vidt kan imødekommes, at der er Sandhed og Redelighed i de Forhold, der her er Tale om. Det er min Overbevisning, at saa bærer det fremad mod den Afgørelse, alle Kristne maa ønske, at naar der en Gang kommer en Skilsmisse, den saa maa komme paa en lempelig og god Maade, saa forberedes den gennem det, der nu sker, for der er vel ingen, som tager disse Ting med Alvor, der ikke vil grue for, at Skilsmissen skulde ske med et skarpt